

1S3

CC1

D.El.Ed. Examination

JUNE, 2019

Second Year (2016 Revised Syllabus)

NEW TRENDS IN EDUCATION

(Marathi Medium)

Time : 3.00 to 5.00 Hrs.

Date : 10/6/2019

(4 Pages)

Max. Marks : 40

1. (अ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहून विधाने पुन्हा लिहा : 4
- (1) कृतिसंशोधनाची संकल्पना शिक्षण क्षेत्रासाठी प्रथम .....
यांनी वापरली. 1
- (2) कृतिसंशोधनासाठी प्रामुख्याने ..... पद्धतीचा वापर केला
जातो. 1
- (3) 1997 मध्ये ..... ने दहा मूलभूत जीवनकौशल्ये निश्चि
केलेली आहेत.
- (4) शिक्षण हक्क कायद्यांतर्गत राज्याने केलेल्या नियमात .....
दिवस सतत गैरहजर मुलांना सुद्धा शाळाबाह्य मानले जाते.

(ब) जोड्या जुळवा :

4

'अ' गट

'ब' गट

(1) मिड-डे मिल योजना

(अ) ज्ञानदान हे पवित्र कार्य

1

(2) शाळा सिद्धी

(ब) 1 जून, 2015

1

(3) शैक्षणिक पर्यटन

(क) 15 ऑगस्ट, 1995

1

(4) शिक्षक

(ड) केळकर संग्रहालय

1

(ई) शाळा मुल्यांकनासाठी संस्था यंत्रणा

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा :

8

(1) तंत्रस्नेही शिक्षकाची कोणतीही चार गुणवैशिष्ट्ये सांगा.

2

(2) शिक्षकांची आचारसंहिता म्हणजे काय ?

2

किंवा

शिक्षणातील नीतितत्त्वे म्हणजे काय ?

(3) आंतरराष्ट्रीय शांतता शिक्षणासाठी कार्य करणाऱ्या रूटजेरस युनिव्हर्सिटी, न्यूयॉर्कचे

कार्य स्पष्ट करा.

2

किंवा

शांतता शिक्षणासाठी तुम्ही शाळेत राबविलेले चार उपक्रम लिहा.

(4) तुम्ही तुमची व्यावसायनिष्ठा कशी वाढवाल ?

2

किंवा

तुम्ही शिक्षक या नात्याने विद्यार्थ्यांशी वर्तन करतांना कोणकोणत्या गोष्टी कटाक्षाने टाळाल ?

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा : 12

(1) तुमच्या शालेय आंतरवासिता शाळेमध्ये सर्वांशिक्षा अभियानांतर्गत राबविण्यात येत असलेले कोणतेही तीन उपक्रम स्पष्ट करा. 3

(2) कृतिसंशोधनाची संकल्पना, गरज व महत्त्व थोडक्यात स्पष्ट करा. 3

किंवा

नवोपक्रमाची संकल्पना स्पष्ट करून नवोपक्रम निश्चितीचे निकष लिहा.

(3) टेलिकॉन्फरंसींगच्या विविध प्रकारांचा तुम्ही शिक्षणामध्ये कसा वापर करून घ्याल ? 3

(4) शाळा विकासासाठी तुमच्या परिसरातील NGO चा कसा उपयोग करून घ्याल ते लिहा. 3

किंवा

विद्यार्थी सुरक्षिततेला धोका निर्माण करणारे कोणत्याही तीन घटकावर तुम्ही कशाप्रकारे उपाययोजना कराल ? 3

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा : 12

- (1) तुम्ही केलेल्या कृतिसंशोधनासाठी निवडलेल्या माहिती संकलनाच्या साधनांचे फायदे/गुण लिहून त्या साधनांचा वापर कोणत्या प्रकारे केला ते लिहा. 4
- (2) परिणामकारक अध्ययन घडून येण्यासाठी ज्ञानरचनावादी वर्गाची रचना तुम्ही कशी कराल ? ते लिहा. 4

किंवा

भावनांचे समायोजन व सर्जनशील विचार ही जीवनकौशल्ये तुम्ही शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये कसे रुजवाल ?

- (3) कार्यक्रम व्यवस्थापन म्हणजे काय ? ते सांगून शालेय आंतरवासिता दरम्यान राबविलेल्या कोणत्याही एका कार्यक्रमाचे व्यवस्थापन तुम्ही कसे केले ते मुद्देसूद लिहा. 4

किंवा

शिक्षक-पालक समन्वय आणि अप्रगत विद्यार्थी-विहीन वर्ग यासाठी प्रत्येकी दोन उपक्रम सुचवा.